

Pau Rodó i Samaranch

Fotografia postal de Pau Rodó, on apareix el domicili carrer d'Alsace, 12, al municipi de Pau. A part de dedicar-se a l'escultura, Rodó també es dedicà com a afeccionat a la fotografia artística

Pau Rodó i Samaranch va néixer a Terrassa el 25 de desembre de 1843, al si d'una família humil d'origen pagès. Les dots artístiques de Rodó foren descobertes per Estanislau Cabanes i Prunés (Manresa, 1825 — Terrassa, 1873), pintor, dibuixant i professor de dibuix i de perspectiva del Colegio Tarrasense, persona que l'animà a assistir a les seves classes. Posteriorment, i aconsellat pel mateix professor, va seguir la seva formació al taller de l'escultor i pessebrista Domènec Talarn i Ribot (Barcelona 1812 — 1902), on realitzà un *Sant Lluís* i una *Verge del Roser* que l'artista ofrenà a la capella del Reial Col·legi Tarrasense, avui Escolles Pies. Després ingressà a l'Acadèmia de Belles Arts de Barcelona.

Becat per l'Acadèmia de Sant Lluc, marxà a completar els seus estudis a l'Acadèmia di San Luca de Roma, on, el 1869, guanyà una medalla d'argent. Allà romandrà fins al 1872, any en què s'establí a Barcelona, al carrer de Trafalgar.

El 12 de gener de 1875 el pretendent carlí a la corona d'Espanya, Carles VII (Liubliana, 1848 — Varese, 1909), visità el seu taller, on aleshores estava treballant en un Sant Crist, així com en els retrats del mateix Carles VII vestit de campanya, el de la seva esposa Margarida de Borbón-Parma (Lucca, 1 de gener de 1847 — Viareggio, 29 de gener de 1893), els dels seus fills, Blanca de Borbón i Borbón-Parma (Graz, 7 de setembre de 1868 — Viareggio, 25 d'octubre de 1949) i Jaume de Borbón i Borbón-Parma (Vevey, 27 de juny de

1870 — París, 2 de octubre de 1931), i el de Lorenzo Fernández de Villavicencio y Crooke, marquès de Vallecerrato (Biarritz, 23 de novembre de 1885 — Madrid, 13 de novembre de 1916). També estava obrant un relleu en gran format amb la representació d'una matrona i els seus fills.

El 1880 tenia obert un estudi al carrer Las-Casas, de Saint-Denis, a prop de París, on va realitzar per a l'església del Sant Esperit de Terrassa el conjunt d'imatges de l'altar del Roser, que havien de substituir les obrades per Agustí Pujol el 1635. Unes imatges, les de Rodó, que foren destruïdes el 1936. Del mateix 1880 són els bustos dedicats a Ignasi Amat i Galí (Terrassa, 1 de febrer de 1817 — 30 de març de 1891), a Joan Vinyals i Rodó (Terrassa, ? — 11 d'abril de 1916), a Antoni Galí i Coma (Terrassa, 9 d'agost de 1805 — 31 d'octubre de 1883) i al reverend Anton Samaranch i Solà.

Un any després, participà en l'Exposición Nacional de Madrid amb un bust de marbre dedicat a la Verge, que li va valer el següent comentari de José Mariano Vallejo i de Francisco Serrano de la Pe-

drosa al seu catàleg comicocrític de l'exposició: «*Lo mismo veo á la Virgen en este busto de mármol, que á una chica que los toros contempla desde su palco*». Aquell mateix any realitzà *Al·legoria del segle XIX* per a les oficines centrals de la companyia de ferrocarrils París-Lió-Mediterrània. El 1883 presentà un grup d'obres a l'Exposició Local de Terrassa, entre elles una Verge, una crucifixió i uns quants bustos de personatges coneguts. Dos anys després, el 1885, encara treballant a París, obrà un *Sant Josep* per a l'església parroquial del Sant Esperit i, l'any següent, un altre per a la parroquial de Sant Martí de Provençals.

*Bust d'Evarist Arnús i de Ferrer (1888). Parc de Can Solei i Ca l'Arnús, Badalona
Fotografia: Jordi Ferrer*

*Bust en terracota del general carlista Juan Nepomuceno de Orbe y Mariaca, firmat i datat a Barcelona el 1891
Fotografia: Arantxa Boyero Lirón
Museu Cerralbo*

Vers el 1888, una vegada va contraure matrimoni amb Carme Forn i Casajuana (Barcelona, 1860 — 28 de juny de 1930), es va establir novament a Barcelona, al carrer Colomines, 2, on, entre d'altres, obrà una figura al·legòrica de la indústria per a la casa Regàs de Mataró i que s'havia de col·locar a l'estand que aquesta firma instal·là a l'Exposició Universal de Barcelona; un bust i un de cos sencer retratant el banquer

Evarist Arnús i de Ferrer (Barcelona, 1820 — 1890); un Sagrat Cor; una Verge, i un Ecce homo, així com un retrat de la reina regent, Maria Cristina d'Àustria (Gross-Seelowitz, 1858 — Madrid, 1929).

Pau Rodó i Samaranch amb els seus alumnes al seu taller Leçons & Buste de Sculpture, situat a l'Esplanada dels Ous, Cauterets, vers el 1891

Procedència: Domènec Vintró i Rodó. Arxiu Tobella

Afectat per una greu malaltia, vers el 1890, s'instal·là a l'Esplanada dels Ous, a la població pirenaica de Cauterets, famosa pels seus balnearis i on, des de feia uns anys, solia fer estades durant els estius. Allà obrí un taller denominat Leçons & Buste de Sculpture, en què esculpia i impartia classes. En aquells moments ja havia aconseguit un gran prestigi i li foren encarregats els bustos d'importants personalitats.

Segons el diari *El Imparcial*, del 17 de febrer de 1890, Rodó realitzà del natural, durant un banquet organitzat el dia abans per la Junta del Cercle Tradicionalista de Barcelona a Miramar, el bust

d'Enrique de Aguilera y Gamboa, marquès de Cerralbo (Madrid, 1845 — 1922). L'any següent, faria el de Juan Nepomuceno de Orbe y Mariaca, marquès de Valdespina (Ermua, 1817 — 1891).

Projecte de Pau Rodó per al monument dedicat a Cristòfor Colom, que s'havia d'erigir a l'Havana (1891)

Imatge publicada a la pàgina 4 del diari La Vanguardia, del 18 de juny de 1892

El mateix 1891 concursà a Madrid amb una maqueta en guix per tal d'optar a la realització del monument que l'Estat espanyol volia erigir al parc central de l'Havana, en commemoració del descobriment d'Amèrica. Solament s'hi presentaren tres propostes, la seva i la dels escultors Arturo Mélida y Alinari (Madrid, 24 de juliol de 1849 — 15 de desembre de 1902) i la d'Antonio Susillo y Fernández (Sevilla, 16 d'abril de 18 d'abril de 1855 — 22 de desembre de 1896), que resultà guanyadora i que actualment es troba ubicada a la plaça de Colom, de Valladolid.

L'ambiciós projecte de Rodó, considerat pel jurat com a excessivament retòric, constava de tres parts: la base, constituïda per la creu d'Isabel la Catòlica, creada per Ferran VII el 1815; la part central, amb una torre que simbolitzava Castella i Granada i relleus al·lusius a la descoberta, i, finalment, un remat format per un grup escultòric amb la figura de Colom amb la bandera d'Espanya a la mà i l'al·legoria d'Amèrica representada per un indígena oferint el món al conqueridor. Tot treballat amb marbres de diversos colors.

El 5 de gener de 1893, Rodó va morir a Barcelona víctima d'una pulmonia, mentre treballava en una *Immaculada* encarregada per l'església parroquial de Sabadell. El mateix 1893 Josep Soler i Palet (Terrassa, 30 de juliol de 1859 — 23 de novembre de 1921) va glossar la seva figura com a escultor a la pàgina 3 del setmanari *Egara*, del 15 de gener, escrit que després va incloure a *Cent Biografies Terrassenques*, dins la col·lecció «Biblioteca Històrica Terrassenca», el 1900.

A l'exposició organitzada el juliol de 1934 pels Amics de les Arts i que estava dedicada a pintors i escultors locals, foren exhibides quatre de les seves produccions.